

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASO

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLTÖSÉSEK: KURKO GYARFAS

Bejegyzve a brassói törvényszék G II 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzúra Militară a Presii sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 1800 lei

HÍRDEZÉSI DÍJAK: Hírvetvényt, hirdetésben, nyitólapon 200, hátsóoldali hirdetésben 300 lei egyenként (legkevesebb 20 sor). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 200 lei. Gyászjelentés négyzetcentiméterenként 250 lei. Díjak előre fizetendők!

Az Uralkodó kihallgatáson fogadta Groza dr. miniszterelnököt

(Bukarest, Rador.) Oficiós I. Mihály király hűfőn este Szászából jövet a fővárosba érkezett. Szerdán délután 11 órakor az uralkodó minakihallgatáson fogadta dr. Groza dr. miniszterelnököt. Ugyancsak a kedden folytatódott Groza dr. miniszterelnök megbeszélése

folytatott Romnicu M. halálának miniszterrel az Independența nyomdával kapcsolatos vizsgálatok kérdése.

Tătărescu Gheorghe helyettes miniszterelnök és külügyminiszter kedden reggel visszakerült Bukarestbe. Tătărescu a bányási Bánlaton vadászaton vett részt.

Megszűnik a román fegyverszüneti bizottság

(Bukarest, Rador.) A Hivatalos Lapban héten belül törvény jelenik meg, melynek értelmében a fegyverszüneti bizottság megszűnik. E bizottság hatáskörét a szükséges ellenőrző bizottsággal kapcsolatos fennmaradó román bizottság fogadja el. Az új bizottság főtitkára szintén Oeriu

lesz. Az átszervezés során a szállítások megszervezését az ipari és kereskedelmi minisztérium hatáskörébe utalják, míg a CASBI az összekötő bizottsághoz fog tartozni.

A tervbevett átszervezés célja a személyi kiadások kétféleképpen való csökkentése.

Adóügyi értekezlet a pénzügyminisztériumban

(Bukarest, Rador.) A pénzügyminisztériumban Alexandrin alminiszter előtette a törvényjavaslatot a minisztérium vezérigazgatói vettek részt. Az értekezleten az 1945 december 10-i minisztertanácsban elfatározott adóemelése vo-

natkozó törvényt vitatták meg. A vita során a törvényjavaslat több szakaszának módosítására tettek előterjesztést. Így többek között módosítják a törvénynek az ezüstpénz kiadására vonatkozó szak-

szát. Az ezüstpénz 25.000 lej értékű lesz. Módosítják továbbá a köztulajdonosok rékossági intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is ezzel lehetővé teszik, hogy szükség esetén új köztulajdonosokat is elvegyenek. Az értekezleten szóba került a házingatlanok jövőjére vonatkozó adóvallomások határideje is. Arról volt ugyanis szó, hogy a január 31-én lejárt határidőt február 15-ig hosszabbítsák meg. Végül megvitatták az évfordulói ezüsttérkép mennyiségének kérdése is. Az eredetileg 30 millió lejre tervezett ezüsttérkép mennyiségét esetleg leemelik.

Mindezekben az ügyekben végleges döntés nem történt és határozatokat csak a legközelebbi értekezleten hoznak.

Alexandrin alminiszter kihallgatáson fogadta a bankzövevény küldetését. A pénzügyi alminiszter a küldetés előtt kijelentette, hogy két-három napon belül törvény jelenik meg, amely új adózási arány bevezetésével módosítja az államháztartási adókat. Ugyanez a törvény több más közzétét is tartalmaz az államháztartási számlára.

Lenin ünnepség a Kremlben

(Moszkva) Lenin halálának 22. évfordulója alkalmából a Kremlben emlékünnepséget rendeztek. Az emlékünnepségen Kalinin, a Szovjet Tanácsköztársaságok Szövetségének elnöke méltatta a szovjet állam megalkotójának érdemét.

Még mindig nem oldódott meg a francia kormányválság

(Páris) A francia kormányválságát még mindig nem sikerült megoldani. A pártok véleménye szerint a belpolitikai helyzetet minél hamarabb tisztázni kell, mert Franciaországnak a jelenlegi körülmények között erős és a pártok bizalmát élvező miniszter van szüksége. A Francia Kommunista Párt nyilatkozatot tett közbe, amelyben bejelentette, hogy a kibontakozás meggyorsítás érdekében visszavonja Thorez Mauri a miniszterelnöki tisztségét és a miniszterelnöki szék betöltésére Goulle Felixet, a nemzetgyűlés elnökét javasolja. A Kommunista Párt egyébként egy másik közleményében az eddigi három pártból alkotott kormány fenntartását kérte. Hasznos nyilatkozatot hangzott el a másik két kormányt alkotó párt részéről is.

Más párti jelentések szerint De Gaulle tábornok a lemondott miniszterelnök, tegnap elutazott a francia fővárosból és kijelentette, hogy végérvényesen visszavonul a politikai életből.

Feljelentés fajgyalázás címén az „Ardealul” ellen

(Bukarest) Román lapjelentések szerint a Zsidó Hitközség Szövetsége feljelentést tett fajgyalázás címén az ifjúi ügyvédségen az „Ardealul” című lap ellen. A feljelentés az 1945 augusztus 8-ai nemzetiségi törvény elleni vétség megtorlásáról szóló törvény vonatkozó szakasza alapján történt.

UI köztisztviselői törvény készül

Milyen fizetést kapnak a jövőben a köztisztviselők?

(Bukarest, Rador.) A „România Liberă” értesítése szerint elkészült az új köztisztviselői törvény. A törvénytervezetet a köztisztviselői szakszervezetek szövegeinek végrehajtó bizottsága által alkotott bizottság dolgozta ki. A törvényjavaslat szövegét rövidesen az illetékes kormány-szervekhez továbbítják.

Az új köztisztviselői törvény kiküszöböli a parancsuralom idején alkotott előző törvény demokratellenes intézkedéseit.

Az új törvény természetesen kiküszöböli mindezeket a rendelkezéseket és védelmet igyekszik biztosítani a köztisztviselő és családja számára. Ezenkívül új rendszert vezet be az előléptetések terén is.

A javadalmazásnál a köztisztviselői törvény az államvasutaknál és a postánál már alkalmazott rendszert követi. Eszerint mindenkinek alapfizetés jár, amely hozzászámítja a szolgálati évek és a betöltött tisztség után járó szorzószámot. Ehhez járulnak továbbá a házbér, és családi pótlék, kiszállási díjak, túlórák stb.

Másik fontos rendelkezése a készülő köztisztviselői törvénynek a versenyvizsga rendszerének bevezetése az új állások betöltésénél. Az előléptetések a szolgálati éveknek megfelelően történnek. Ezenkívül azonban a magasabb állásba való meghívás lehetővé teszi a tehetséges köztisztviselő gyorsabb előmenetelét.

A szovjet és az ukrán jegyzékkel kapcsolatban minisztertanácsot tartott az angol kormány

Közöltük, hogy Gromyko nagykövet a szovjet-szövetség nevében jegyzéket nyújtott át a Világházi Tanácsnak, melyben az Egyesült Nemzetek alapokmányának 35. szakasza értelmében kérte a Görögországi helyzet és a görögországi harctörzsek brit csapatok ügyének kivizsgálását. Közöltük továbbá, hogy az Ukrán Tanácsköztársaság megítélja hasonló jegyzéket nyújtott be a Világházi Tanácsnak, melyben az indonéziai helyzet kivizsgálását kérte. Az ukrán jegyzék rámutatott arra, hogy Indonéziában a japánai megkötött fegyverszüneti egyezmény után még hónapok múlva is a brit

haderej japán csapatokkal karöltve hadműveleteket folytat az indonéziai lakosság ellen.

Ujabb londoni jelentések szerint a szovjet és az ukrán jegyzék kézhezvétele után Bevin angol külügyminiszter hosszas megbeszélést folytatott Attlee miniszterelnökkel, majd minisztertanácsra hívták össze az angol kormány tagjait, hogy megbeszéljék a szovjet és az ukrán jegyzékkel kapcsolatos angol álláspontot.

Egyébként hivatalos angol körökben még nem foglaltak állást a jegyzékek tekintetében. Az angol sajtó is csak ismertetette a jegyzék tartalmát, minden kommentár nélkül.

A Reuter jelentése szerint a Világházi Tanács ma titkos ülést tart, amelyen azonban nem foglalkoznak a szovjet és az ukrán jegyzékkel, hanem a tanács főtitkárát választják meg.

Ugyancsak a Reuter értesítése szerint Szofusz görög miniszterelnök a szovjet jegyzékkel kapcsolatban nyilatkozatot tett, melyben bejelentette, hogy a brit csapatok a görög kormány hozzájárulásával tartózkodnak Görögországban.

Itt írjuk meg, hogy Hakim Ibrahim vezetés alatt álló iraki kormány benyújtotta lemondását. A parlament titkos ülésen tárgyalja meg a kormányválság megoldását.

Truman szerint a sztrájkok befolyásolják az amerikai kormány munkatervét

(Washington.) Truman államelnök szöveget küldött az Egyesült Államok kongresszusához. Az amerikai államelnök üzenetében általános politikai és költségvetési kérdésekkel foglalkozott és többek között a következőket mondotta:

„Ez az esztendő döntő jelentőségű, mert a háborús évből a béke évébe kell átlépünk. Az 1945. év az emberiség történelmének legnagyobb teljesítményét jelent esztendő volt. 1945-ben ért véget Európában a náci-fasiszta önkényuralom és ugyancsak ebben az esztendőben ért véget Japán gyászos uralma is. Ez ugyancsak 1945-ben sikerült a világbéke alapjait megvetni. Mindezt az Egyesült Nemzetek és zászlók alatt harcoló erők valósították meg. Az emberi művelődést, 1945-ben az Egyesült Nemzetek mentették meg.

Truman államelnök ezután emlékeztette a kongresszus tagjait hogy a béke alapját még 1941-ben az atlanti találkozó alkalmával vetették meg. Az alapvető munkát folytatták a casablancai, a quebeci, moszkvai, kairói, teheráni és dombarton-okai tanácskozások, míg 1945 tavaszán a jaltai ér-

tekezleten bővítették ki az előbbi meggyezéseket. Rámutatott arra, hogy a potsdami hármas találkozó, majd a londoni tanácskozásokon milyen nagyhorderejű kérdéseket tárgyaltak meg. Végül rátért a legutóbbi moszkvai értekezlet jelentőségének ismertetésére. Mindezek a három nagyhatalom közötti meggyezést eredményezték. A mostan folyó londoni tanácskozásokról beszélve Truman hangsúlyozta, hogy ezek az emberiség legrágább kin-

cse, a világbékét hivatottak megvalósítani. Truman elnök rámutatott arra, hogy a munkanélküliség növekedésével lehet egyelőre számolni, majd az amerikai gazdasági élet legnagyobb kérdésének a háborús termelésről a béke termelésre való áttérést jelölte meg.

Összege végén hangsúlyozta, hogy amennyiben a sztrájkok tovább tartanak, ez befolyásolja az amerikai kormány munkatervét.

A január 24-iki egyesülési ünnep

(Brassó.) Január 24-én ünnepeli az ország a két román fejedelemség egyesülésének évfordulóját. Az egyesülés a nemzetek önrendelkezési gondolatát valósította meg Romániában. A török hódoltság utolsó emléktől is megszabadult ezzel a történelmi eseménnyel az ország és a független európai országok sorába lépett.

Az Országos Demokrata Arcvonal brassói szervezete csütörtökön, január 24-én délelőtt fél 11 órakor az Astra teremben ünnepséget tart, amelyen a hatóságok vezetői, a szakszervezetek képviselői és Condescu N. N. a brassói kereskedelmi akadémiá rektora méltatják a nap jelentőségét.

== HIREK ==

Hírtár

Csütörtök, 1946. január 24. A nap 7 óra 30 percet, az éjszaka 6 óra 47 percet nyújt. — Egyetemes ünnep. Törvényes munkaszünet.

Brassói műsorok műsora

Ár: Makos Kata (magyar film) — Astra és Lumina: As ifnag ünnep (szovjet film) — Capital: A vadnyugati leves. — Corso: A boszorkány. Redut: Hosszú bogor. — Románia Liberă: Nagy úr (szovjet film) — Scala: A lily virága (magyar film).

Szociálisták gyógyszerértékes Brassyban

Szerdén: „Szentháromság”, Szász, László 8. Csütörtökön: „Minerva” Jódé Imre, Kuba. T.

— Olvasóinkhoz. Lapunk a közbeszó törvényes ünnep miatt pénteken a rendes időben jelenik meg.

— Hétköznapi istentisztelet. A brassói református nőket értesíti a lelkesítő hivatal, hogy a szerdai biblia-óra pontosan délután fél öt órakor kezdődik a Szeretetház udvarföldi levő földszinti termében.

— Örökbefogadás. Egy 12–15 éves fiút és egy ilyen koru lányt vidéken örökbe fogadnának. Jelenkezhetnek a brassói református lelkesítő hivatalban.

— Vasutbiztosító őrségeket állítanak fel Magyarországon. Az ellarapózt vasuti fosztogatások megakadályozására a Nagy-Budapest területén levő állomásokon különleges vasutbiztosító őrségeket állítottak fel. Az őrségek Magyar Államrendőrség tagjaiból és a MAV-nak rendőri szolgálata rendelt alkalmazottjaiból állnak.

— A Törökvis Munkásdala. A január 27-én, vasárnap délután 4 órakor a bolonyai Malom utcai helyiségben Ady-emléknapot rendez a nagy költő halálának 27-ik évfordulója alkalmából. A kiállítás Ady műveiből összeállított gazdag műsorral említi a költőt az egyesület ezúton hív meg minden kormály érdeklődőt.

— Haza szállítják Franciaországban a magyar hadifoglyokat. Mint a francia rádió jelenti, a francia kormány elvben hozzájárult a magyar hadifoglyok hazaszállításához. A magyar (Bukaresti) minisztérium megbízottai most deményben utaznak, hogy a hadifoglyok jelen állásán keresztül történő szállításának kérdését megvitassák.

— Műsorok előadás. A brassói „Ferencs Ifjúság” január 27-én, d. u. fél 4 órai kezdettel a ferencsdi nővérek dísztermében műsorok előadást rendez. Az előadás teljes jövedelmét a magyarországi szegény gyermekek felségelyezésére fordítják.

— Kéregpapír talp helyett. A közellátásiügyi minisztérium ellenőrző szervei szabotázs vádjával terheltek állították bíróság elé Ionescu Alexandrina asszonyt, aki a közellátási elváltási intézménynek szállított 200 pár férfi és 100 pár női cipőre bőr helyett kéregpapírból készült talpat veretett.

— Százezer forintért a fal mögött. A fővárosi gazdasági rendőrség szerveinek feltűnt, hogy a Gabroveni utcában levő Lupu-féle üzlet állandóan üres. Kutatást rendelték el a helyiségben, amely nemvárt eredményt járt. Egy álcázott fal mögött körülbelül 100 millió lej értékű árut — köztük 2327 pár női harisnyát — találtak, amit a kereskedő feketén hozott forgalomba. Lupu letartóztatták. Az ügyészség áruvizsgálatért és számlák hiánya miatt indított eljárást ellene.

— Megváltozik a Radio Romania műsorbeosztása. Jövő héttől kezdve a Radio Romania eddigi műsorbeosztása változást szenved és anyagát 7–9, 13–15 és 18–24 óráig fogja sugározni. A részletes műsorlevezetést a rádió nemskára közölni fogja.

— Megjelent a „Dolgozó Nő”. Legújabb száma. Izléses kiállításban a napokban hagyta el a sajtót a Kolozsvári megjelenő egyetlen magyar nyelvű női lap egész Romániában, a „Dolgozó Nő”. A lap elsőrangú cikkeket, kiutató riportokat és novellákat közöl a dolgozó nők életéből. Különösen kiemelendő a lap gazdag képanyaga. A jó háziasszony rovata és a dolgozó nő kozmetikája, valamint a pompás divatrajzok minden nőt érdekelnek. A lap ára 250 lej és Brassó, valamint a környék lapírústitól kapható.

Az ellenőrzés megszüntetésével

A leveleket ezentúl lezárva is lehet postára adni

(Bukarest) A minisztérium határozata értelmében a levelek és táviratok ellenőrzését 1945 január 15-től kezdődően megszüntették. Ebből az alkalomból a posta vezérigazgatósága kéri a közönséget, hogy a postai és távirati forgalommal kapcsolatos minden kérelmet és panaszt

azonnal hozzon a vezérigazgatóság tudomására. A panaszokat Bukarestben a postavezérigazgatósághoz (Căminul Diretorului General PTT), vagy távbeszélőn a 4–77–63 számon, vidéken pedig Craiova-ban, Nagyváradon, Temesváron, Nagyszebenben, Kolozsváron, Bráilában, Bacău-

ban és lasiban a kerületi vezérfelügyelőhöz, más helyeken pedig a postavezérigazgatósághoz kell intézni.

A postavezérigazgatóság közli, hogy a leveleket ezentúl lezárva is fel lehet adni a postán.

Az egykori Német Népcsoporttal kereskedelmi kapcsolatokat fenntartott vállalatok és magánosok kötelességei

(Bukarest.) A 485/1944 és a 2/1945 számú törvények rendelkezései értelmében felhívjuk valamennyi ke kereskedelmi és ipari cég, valamint a bankok és magánosok figyelmét, hogy mindazok akik bármilyen pénzügyi kapcsolattal állottak a Német Népcsoporttal kötelesek 30 napon belül, vagyis 1946 február 20-ig közölni a Német Népcsoport jainak kezelésével és felszámolásával megbízott komünizációs bizottsággal (Bukarest, str. Pușcului Plopi

No. 8) a volt Német csoporttal való elszámolását augusztus 23-iká kivonatát illeve helyzetét. Hasonlóképpen másolatokat is kell beküldeni a fentnevezett Népcsoporttal kötött bármiféle szerződésekről is.

Felhívják az érdekeltek figyelmét arra, hogy a fenti kötelezettségeket az említett törvények írják elő és így minden álcázás vagy a rendelkezések be nem tartása a közvagyon megvédéséről szóló törvény-

ben előírt büntetéseket vonja maga után. Az ipari és kereskedelmi minisztérium vagy a CASBI ellenőrzése alá rendelt vállalatoknál a felelősség az ellenőrző biztosokra is kiterjed.

A beérkezett közléseket a Kormánybizottság összehasonlítja az egykori Német Népcsoport levéltárában tilt okmányokkal és az Állambiztonsági hivatal által beszerzett értesülésekkel.

Egy tengődő kis székely település, amely kötelességeinkre figyelmeztet

(Szacsva, a N. E. kiküldött munkatársától) Ritka vendég ebben a kis székely községben a városi ember. A dombok közé zárt ősi település úgy húzódik meg a hegyek lába alatt, mintha nem is akarna tudni a világról. Most a száraz időben még oda merészkedik a városi ember. De elképzelni is rossz, mi van itt, ha megerednek az ég csatornái és ömleni kezd a víz a hegyoldalakról és kilép medréből a rakoncátlan Szacsva patak. Téli a Nemere dühöng elemei erővel, Az év néhány hónapjától eltekintve, valóságos istenkísértés Szacsvát megközelíteni, vagy onnan kimerészkedni.

Itt, ebben a zárt kis világban tengeli háromszáz székely az életét, még pedig olyan kezdetleges viszonyok között, mint talán egyetlen község sem a Székelyföldön, talán az egész országban.

Elképzeltethetetlen szegénység. Elképzelhetetlen anyagi és szellemi szegénységben él ennek a községnek a népe. Ötven ember közül negyvennek nincs semmiféle fehérneműje és lbbé lje. Kezdekés egyáltalán nem létezik a községben, mindenért a harmadik faluba kell menni. Termőföldjük a legsúlyosabb a vármegyében.

Ezek a gondolatok kavarnak bennünk, amikor Egerpatak felől a gépkocsink a községbe ér.

A kép még komorabbá válik. Az egyik székely földműves testvérünk házában

ülünk. A nyitott ajtón keresztül fájdalmas gyászének hangjai szűrődnek be. Hozzák a koporsót. Elöl a tiszteletes, ő a pap és a kántor egy személyben. A koporsó mögött a testvérek, a szülők és a rokonok és a fájdalommal osztozó falubeliek — mind kopottan, szegényesen.

Szívemmarkolóan szomorú menet... Már szállingóznak a temetőből vissza az emberek. Itt van a lelkesző, a tanítónő, a bírő és a többi községi vezető.

Meghítt beszélgetés közben a falu nyomorúságának okait és kivétező lehetőségeit tapogattuk.

— Valamikor bizony nem így állottunk — hallgatjuk az egyik öreg székelyt — Emlékszem arra, amikor virágzó falu volt Szacsva. Küldősen álat lóm nyunk volt gazdag. Hatalmas tehénszorda, sok ló, ökör, juh, kecske boldogította a falut.

— Ma viszont — szól közbe a „gazdátársadalom” egyik vezetője — az egész faluban egyetlen pár ökör sincs. A lovakat olyan gyengék, hogy az ember a hátán is elvihetné, tehát és üsző alig van, disznó pedig csak elvétve akad.

Önkéntelenül is felvetődik, mi lehet az oka az állatállomány elsoványodásának?

— A legelőhiány — kapjuk a választ. Valamikor szabadon használhattuk a közbirtokosság és a magántulajdont képező erdőket — legelőnk. Ezt azonban már régen eltiltották. Ma aztán teljesen legelő nélkül vagyunk és szigorúan vigyázunk

az állatainkra, hogy át ne mehessenek az erdőbe.

A másik gazda azt fejtegeti, hogy az állatállomány csökkenésével a trégya hiányában, a földek termőképessége is csökkent. A mi kis trágyát kiviszünk a hegyoldalakban levő földjeinkre, azt lemossa egy-egy nagyobb eső — mondja.

Újjá kell teremteni mindent

Amikor a megozdási lehetőségekre terelődik a szó, a falu lelkese ezeket mondja:

— Nem pillanatnyi segítségre van szükség. Egészen újjá kell építeni a község gazdasági életét, ha azt akarjuk, hogy ne tűnjék el még az emléke is Szacsvának. A kivándorlás már évekket ezelőtt megkezdődött és aki csak teheti, vándorbotot vesz a kezébe. Meg lehet nézni a falut, hogy hány lakatlan telek van már a házak között. Kár pedig ezért a népért, jóra való szorgos és szapora székelyek. Elég talán megemlíteni, hogy 1943 évben 52 ezrelékes volt a születés, ami ritka az egész Székelyföldön.

— Először is legelőt kell juttatni a falunak és a legelőkre állatot — mondja. Ha ez megvan, maga után vonja a szántóföldek javítását, fokozottabb és jobb mezőgazdasági termelést. Általában azt tartják, jövedelmű gazdálkodásnál annyi marhával kell rendelkeznie egy falunak, ahány hold földje van. Nálunk még ennél is jobbnak kell lennie az arálynak, tekintve földünk mostohaságát.

Szabályozni kell a Szacsvát, így hatalmas területet szabadulhatnának fel kertgazdaság és mezőgazdaság részére. Az árterületek ma semmink sem használhatók. Az utak megjavítása a községésségügy fokozottabb védelme mind, mind megoldásra váró feladat.

Az már természetes, hogy orvost, bábát más faluból kell hoztatni, hogy a postaforgalom egyáltalán nem közeledik, hogy nincs távbeszélő a községben.

Itt a tanítóra komoly feladat hárul. Szinte egyedül tőle függ, hogy ennek a községnek jövő nemzedéke milyen szellemi felkészültséget kap, különösen ha megdölgjük, hogy az egész faluból egyetlen gyerekmeg jár középiskolába, vagy egyetemre. Az itteni gyermekeknek az iskola az elemi kezdődik és az elemi kezdődik.

Bemutattuk Szacsvát, ezt az évszázados kis székely községet. Vajon nem ismerünk-e fel benne még számtalan más községet, nem ismerjük-e fel benne önmagunkat?

BUJDOSÓ GYULA

GAZDÁT CSERÉL AZ ÁRU

Van úgy, — és manapság hála Istennek mind gyakrabban — hogy az áru nem pontosan úgy cserél gazdát, ahogy azt rohamosan gazdagodó gazdája kiszámította. A már aggasztó mértékben elszaporodott áruüzérekre egyre több ilyen nem remél fordulat vár. Az áru, ahelyett hogy kézről-kézre kerülve tovább dúszasztaná az ingyenlőket fenekeltlen zsebébe, az éber rendőri szervek jóvoltából mind gyakrabban jut oda, ahol arra a legelőtöbbszörös szükség van: a dolgozók birtokába.

A fővárosi gazdasági rendőrség fokozódó ütemben leplezi le az üzereket.

Jagolnita volt rendőrfőnök lakásán hatalmas mennyiségű gyógyszer: aszpirin, kalciumot, szulfamidot találtak, amelyet elkoboztak és az egészségügyi minisztérium és az egyetemi hivatal között osztották szét. A Dr. Felix-utcai Abramovics üzletében elrejtve valódi aelyemharisnyát találtak. Ezt a szünművészek szakszervezete kapta. Két posztóüzletben, nagymennyiségű férfiszövetet koboztak el,

mert a kereskedők uzsoraáron árusították. Az árut a szegény diákok között osztották szét, részben pedig a Tudor Vladimirescu hadosztály katonái kapták. A Gabroveni Lupu cégtől elkobzott 2327 pár gyermekharisnyát a fővárosi közúti vasutak ellátási intézménye kapta meg. Protopopescu Constantin Frumosa-utcai lakásán nagymennyiségű szulfamidot koboztak el. Ez az egyetemi hivatalnak jutott. Marinescu Petre apo'odor-utcai lakos kijelentette, hogy a lakásán talált 3910 darab piperezsábon személyes szükségleteit szolgálja. Hagytak neki egy életre való, a többi a szegény egyetemi hallgatók kapták. Máshol fűsűt rejtettek el, amit a CFR ellátási intézmény tagjai között osztottak szét. Egy fűszerüzlet mélyéről rengeteg kristálycukor került elő. Ennek a gyermekkorház kis beteget örvendték meg. Az egyetemi hallgatók étkezéje is ilyen uton jutott nagyobb mennyiségű fűsűt hushoz.

— Százhuszezer lakója van Brassónak nem hivatalos adatok szerint. Olvasóink körében erre való tekintettel már többen panaszokdótk, hogy vasárnap és ünnepeken mégis csak egyetlen szolgáltató gyógyszerért áru nyitva a városban. Készségtelen, hogy ez igen kevés. A gyógyszerész k szaktitűletlen van a sor, hogy ezen a panaszon sürgősen segítsen.

— Február 15-én nyílik meg a

közvetlen vasútiössze kötötés Bukarest és Budapest között. (Bukarest, Rador) A nemzetközi vasúti forgalom február 15-én kezdődik. Elsőnek a bukarest—budapesti közvetlen összeköttetést indítják meg, utána a Temesváron tartott vasútiügyi értekezlet alapján az összeköttetést a budapest—bécsi vonalra hosszabbítják meg.

* Nagyszebenben Libiczei Adél

dolánytőzsdében, str. Elisabeta 29, hírdetéseket eredeti kiadóhivatali árkakkal adhatók fel.

* Orvosi hír. Dr. Schapira Paul urológus, vese, hólyag és prostata betegségek Bérben végzett szakorvosa Brassó, Regina Maria (Fekete-utca) 15 szám alatt rendel d. e. 12—1-ig és d. u. 3—5-ig.

* Orvosi hír. — Dr. Fazakas János orthopaed-sebész, kórházi főorvos, ren'előjét megnyitotta Kolozsvár, Szentgyörgyház-utca 3 szám alatt. Rendel 2—3-ig.

A magyar nemzetgyűlés holnap tárgyalja a köztársaság kikiáltását

(Budapest.) A Rádor jelenti: A magyar nemzetgyűlés új ülészakának megnyitását holnap délelőttre tűzték ki. A budapesti sajtó értesülése szerint a nemzetgyűlés holnapi napirendjén a magyar államforma kérdése szerepel.

A Budapesti megjelent „VII. gossag” című napilap a magyar alkotmány módosításával kapcsolatban körkörös interjúkat a kormányt alkotó négy párt vezéréhez, Tildy Zoltán miniszterelnökhöz, a Kiszegpárti elnökhöz, Rákosi Mátyás miniszterelnökhöz, a Magyar Kommunista Párt főtitkárához, Szakasits Árpád helyettes miniszterelnökhöz, a Szociáldemokrata Párt vezetőjéhez és Veress Péter fő, nemzetgyűlési képviselőhöz, a

Magyar Parasztpárt elnökéhez, akik nyilatkozataikban bejelentették, hogy pártjaikkal legteljesebb egyetértésben a köztársasági államforma bevezetése mellett foglaltak állást.

Más budapesti jelentések szerint a kormányt alkotó pártok a napokban sorozatos értekezletet tartottak, amelyeken egyhangulag elfogadták a köztársaság kikiáltására vonatkozó javaslatot.

Dobi István tárcanélküli miniszter a köztársasági államforma bevezetésével kapcsolatban beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy megszűnik a király nélküli királyság állapota, amely Magyarországot a végpusztulásba taszította.

A magyar királyság nem adott jogot a magyar nép széles rétegeinek s a hatalmat a nagybirtokosok kezére juttatta. Ez a hűbéres osztály tette tönkre Magyarországot. Az ipari munkásság és a földművelő lakosság a legnagyobb nyomorban tengődött és ezért érthető, hogy a magyar nép nem tudott rokonszenvet érezni a királyság iránt, sőt évszázados harcot folytatott a királyi hatalmat gyakorló Habsburg uralkodóház ellen.

Végül Dobi miniszter hangsúlyozta, hogy az államforma kérdésének megoldása nem szenvedhet további haladékok, mert minden halogatás a magyar nép érdekeinek rovására megy.

Látogatás Brassainál, a Párisban élő nagy magyar művésznél

Picasso barátja a brassói származású Halász Gyula

(Brassó.) Illés Borcsát, aki Brassóban is több összejövetelen szolgált be az antizsidák nők Párisban tartott gyűléséről, megkérdeztük, hogy hivatalos jellegű tárgyalásokon nyert benyomásokon kívül milyen maradandó emlékei élnek a világ fővárosában?

— Ahogy már Bukarestben is elmondtam, válaszként Illés Borcsa, Párisban kevés nyomát éreztem a háború pusztításainak. Az utcák, terek, körutak hatalmas mozgalmassága megragadott. Micsoda forgalom lehet itt az állandó béke napjaiban! A világhírű múzeumok és emlékművek egy részét is csak futva, fűlleteken szemlélhettem meg. Még legutóbbi időztem a Carnavalet-múzeumban, ahol a nagy francia forradalom korszakaitól eseményeinek és híres alakjainak rendkívül érdekes emlékeit láthattam rajzokban, szobrokban, metszetekben, kéziratokban, emléktárgyakban.

— Más nagyobb élménye?

— A legnagyobb és legkedvesebb volt találkozásom Halász Gyula párisi festővel és fotóművésszel, aki több, mint két évtized óta él künn és Brassai néven — főként újszerű felvételeivel, újabban pedig eredeti rajzaival — világhírré tett szert.

Arra a kérdésemre, mivel foglalkozik leginkább, Brassai elmondta, hogy a háború első éveiben bölcséleti műven, egy társadalmi enciklopédián dolgozott. Közben könyvet írt Picasso Pablonak, a jelenkor legnagyobb festőjének — szobraitól. A nagy spanyol-francia művész bízta társára kezdett és is újra rajzolni s már a tavasszal kiállítás rendezhetett a műveiből. Tizenöt rajzt híres műgyűjtők vetették meg. (ott tizenöt ezer frank egy rajz ára), huszat Picasso vitt magával Londonba. Ezidőtájt adták a párisi színházban, rendkívüli sikerrel, Prévert-Jaquesnek jelenleg legeredetibb francia költemény „Rendez-vous” című balletjét. Ennek díszleteit, hát-hát-nyolc méteres fényképfelvételeket Brassai készítette. A sajtó forradalmi újításnak nyilvánította ezt a díszletet. Később négy fényképbumba is: legjobban sikerült fotó, szöveg nélküli kis filmek, falragaszok és akkók.

Mindezek után nagy meglepetésemre Brassai mosolyogva, de komoly meggyőződéssel ezt mondta:

— Az az érzésem, hogy a szobrászat az igazi elemem, s türelmetlenül várom a pillanatot, amikor az anyaggal megmérkőzhetem.

— Megrendelésre dolgozik a mester? Kérdeztem tőle.

Halász Gyula, aki már fiatal korában (ma 46 éves) hitet és bizonyoságot tett demokrácia elveiről és Párisban — bár a politikában nem vett tevékeny részt — barátai kapcsolatát tartott főn a magyar emigráció vezető alakjaival. (Károlyi Mihály, Szende Pál, Bölléri György, Tihanyi Lajos stb.), valamint a francia író-és művészvilág baloldali kiválóságaival, ezt válaszolta:

— Semmitsem csinálók, amiből nem lenne kedvem. Semmit semmi pénzért. Amerikai újságoktól csábító ajánlatokat kaptam, de a Harper's Bazar szerződését is csak úgy fogadtam el, hogy azt rajzol-

hatok, fényképezhetek számára, ami nekem tetszik.

Illés Borcsa most azután érdeklődött, nem szenvedett-e sokat a háború alatt? Brassai elmondta, hogy a németek elől, több író-és művészbarátjával Franciaországban keresztül a francia-spanyol határra gyalogolt. Pár hónappal később a Rivierán, Cannes-ban telepedett le. Később, miután meghallotta, hogy műterme és holmijai érintetlenek, visszautazott Párisba. Az itteni harcok során (egy része a háza előtti téren zajlott le) csak egyszer forgott komoly életveszélyben. Az ablakban állt fényképezőgéppel, mire alólról, tőle abban a hitben, hogy revolvért tart a kezében, rálőttek. Ha a fejét véletlen nem húzza be, e pillanatban, hogy a filmtelkeket előfordítsa, holtan. Így a golyó a mosdótükröt zúzta össze.

Kizárták a szakszervezetből

a dolgozók árulóját

(Brassó.) A brassói Magántisztviselők Szakszervelete nyíltan segíti a árulót hozott... A határozat szerint a szakszervezet kizárta tagjai sorából Huzdop Clementet, a brassói Scherg és társ. posztógyár tisztviselőjét. A kizáró határozatot a szakszervezet az alapszabályok 6. szakaszának b. pontja alkalmazásával hozta meg.

Huzdop Clement súlyos vétket követett el dolgozó társai ellen. Ahelyett hogy azonosította volna magát munkás és tisztviselő társaival, a munkázó pártjára állt és ennek szolgálatába szegődve árulójává lett a munkásosztálynak.

A brassói Magántisztviselők Szakszervezete a többi szakszervezetekkel egyetemes felhívást intéz a Scherg Posztógyár

valamennyi tisztviselőjéhez, hogy zárják ki soraikból áruló társukat, aki a munkásosztály jobbra megéltetéséért a harcban az ellenség taborába állt át. Ez az árulás egyidejűleg intő példa is valamennyi magántisztviselő számára, hogy csak a gyári bizottságok mögött való szoros felsorakozással és a szakszervezet által irányított harcban való helytállással lehet a jobb életkörülményekért folytatott harc ügyét diadala-ra vinni. Csak ha minden alkalmazott és munkás teljes mértékben tudatában van annak, hogy részt kell vennie az együttes munkaszervezők megkötésének kiállításában, lehet biztosítani a dolgozó tömegek emberibb megélhetését.

Atomerő a béke szolgálatában

Olvassóinknak a naplajókból a római közleményekből bőségesen almutat ny hatott meismerni az atomerő borsal romboló hatását. Annál kevesebb szó esett arról, hogy milyen beláthatatlan fejlődési lehetőségeket nyitott meg az atomerő a békés fejlődés terén.

A tudósok kiszámították, hogy egy 30 gramm súlyú, elemre bontott uránérc 75 tonna szénnel egyenlő hőt fejleszt. Ez azt jelenti, hogy ezzel az atomerővel kerek husz esztendőre lehet fűteni egy háromszobos lakást. Így az atomerő felhasználása révén belátható határidőn belül meg lehetne szüntetni a szénbányászatot, a kőolajtermelést és minden járművet atomerőhajtásra állíthatunk át. De az új atomerő felhasználásával egy csapásra meg lehet oldani a világűrben való utazást is. Nincs messze az idő, amikor rakétákon utazhatunk a Holdba, vagy akár a Marsba is. Az atomerővel hajtott gé-

pek teherbíróképességét a végletekig ki lehet majd használni. Egy központi atomerőtelp egy egész ország energiaszükségletét elláthatja, sőt megfelelő vezetékek kiépítése révén örök nyarat lehet majd varázsolni a lekielentebb évszakon.

Egyelőre azonban még csak a tervezetnél tartunk. Megtaláltuk ugyan az atomerő titkát, de hogyan és mihézt vezet annak gyakorlati felhasználásig. A tudósok egész légiója dolgozik azon, hogy a rakoncátlan új erőforrás gyakorlati célokra való befogadásának módját megtalálja. Ugyanis ma még a legcsekélyebb mennyiségű atomerő is legalább két méteres vízfalal kell körülvenni, hogy a körülötte levő tárgyakra gyakorolt mindn anyagot bomlasztó hatását elkerüljük. Tudjuk azonban, hogy az atomerő titkát dolgozó tudósok nem állanak meg felületen és rövidesen újabb vívmányokról számolhatunk be ezen a téren.

Ki a felelős az ifjúságért?

Az ünnepek alatt alkalman volt több ifjúsági gyűlést, mulatságot végignézni s ezekből szűrtem le azt a szomorú megállapítást, hogy sok ifjú a szabadság jellegű rosszon uton indult el. Járta csángó vidéken, székely falvakban és sok helyen az a bűnös fogódzkodás, hogy az ifjúság egyrésze visszaesett a alkoholizmus, duhazkodás, keveset tördök a kórházak, vagyis a népi világ. Vannak, akik a szabadság fogalmát rosszul értelmezik. Felfelé és lefelé nyeléseket és kicsapongást érnek ki rajta. Nem ismernek magukról nagyobb, okosabbat s meg vannak győződve, hogy az egész világ értük és körülöttük forog. Nyíltan hirdetik, hogy most mindent szabad s ha nevelői megpróbálják a hasznos cél felé hajlítani, szabadságuk megsértését látják ebben.

Ezt látva, önkéntelenül is felvetődik a kérdés: ki a felelős az ifjúságért? Mert hiszen az ifjúságban nagyon sok jó és szép tulajdonság van. Gyors felfogás, tele van életerével, élénkabb megfigyeléssel, mint a felnőtteknek, s ami a legfőbb, nevelhető. Kinek a kötelessége tehát, hogy az ifjúságot a helyes irányba terelje?

Bár tudatában vagyok annak, hogy ez a kérdés nem egy fiatal tanító tollára tartozik, mégis úgy érzem, hogy a néppel való együttérzés és éppen fiatalágom, mely közelebb hoz az ifjúsághoz, jogot ad a megszólalásra.

A jövő bennünket, tanítókat, tanárokat és nevelőket fog felelőssé tenni az ifjúságért. A mi feladatunk a közért becsülettel dolgozó, független, szabad embereket nevelni. Igaz, hogy minden háborúnak megvan a maga utóéletége a fiatalság között, de éppen a nevelő feladata, hogy az ifjúságot a helyes célok felé terelje. Ezt meg kell tennünk, amíg megvan.

A nevelő feladata az, hogy kiadja a keretet, amely az ifjú teremtés legjobban megfelel s amelyben nemes és hasznos célt minél idő alatt elérje. A nevelő feladata kialakítsa az ifjúság helyes életét, mely minden helyzetben megtalálja a helyes utat.

Munkára és példaadásra van szükség. Le kell vetkőznünk a mult tértüszését, be kell állnunk az ifjúság közé, részt kell vennünk munkájában, szorakozásaiban és segítenünk kell megoldani a kérdéseiben. Nekünk tanítóknak és tanároknak már az iskolában adódik ez az alkalom, s ezért elsősorban rajtunk a felelősség.

Ha ilyen szempontból nézzük a helyzetet és újult erővel fogunk az ifjúság neveléséhez, akkor a mai ifjúság nemcsak méltó lesz a demokráciára.

FEKETE LAJOS
ig. tanító

Bukaresti hírek

A MNSZ bukaresti szervezetének növekedése az elmúlt öt év alatt a köznevelési munka területén, amelyben a közező előadássorozat szerepel: A nők párisi világnagygyűlést ismertető Tihanyi Erzsébet Várnay Zsenről beszél Vécsiné, utána Piko Mária sajtó novelláit olvassa fel. Smedley Agnést ismertető Mátyás Edit Curiené asszony életét bemutatja Vághyiné. „Hogyan készítették elő a háborút?” címmel előad Hirsch Ius. Koffka Margitról beszél Dónáti. Hey Oszkár „A keze” című művét ismertető Vajda Margit. E köznevelődési előadásokat Tihanyi Erzsébet előadássorozata a társadalom fejlődéséről egészíti ki.

A MNSZ bukaresti szervezetének növekedése köznevelődési előadássorozatának keretében dr. Fényes Miklós előadást tartott Röntgenről, és a róla elnevezett röntgen-sugarakról. Az előadást nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig.

Wells, Galsworthy, Wilde
művek
Pozsár könyvesboltjában,
Brassó, Rózsafar 2.
Telefonszám 23-83

A Magyar Népi Dalárda

holnap, csütörtökön délután 4 órai kezdettel a MNSZ Mestér utca'színházában tánc-egybekötött műsoros teadélutánt rendez.

Próbihirdetések

Thomas, Scheeser & Galtz,
Brassó.